

# MAJSTRI SVETA

VZOSTUP, VRCHOL A PÁD  
SLOVENSKÉHO HOKEJA

ŠTEFAN BUGAN



N

**N**

# MAJSTRI SVETA

ŠTEFAN BUGAN

# MAJSTRI SVETA

---

VZOSTUP, VRCHOL A PÁD  
SLOVENSKÉHO HOKEJA

---

Autor: © Štefan Bugar, 2022

Vydal: © N Press, s. r. o., v roku 2022 ako svoju 62. publikáciu

Vydanie prvé

ISBN 978-80-8230-069-0

1. *Pomáhaj Janovi Lašákovi.*
2. *Keď ti niekto odtrhne hlavu, zober si ju na striedačku a doktor ti ju namontuje.*
3. *Chodte všetci piati zozadu, súper príde spredu.*

Tri hlavné zásady Jána Filca



## **Štefan Bugan (1990)**

V športovej redakcii Denníka N pracuje od septembra 2020, predtým desať rokov pôsobil v denníku Šport, kde postupne prešiel viacerými pozíciami od eléva až po zástupcu šéfredaktora. Pochádza z oravskej dediny Babín.

# Obsah

Prológ . . . . .	11
Čo ak? . . . . .	13
Doboha, ako hráme ten hokej? . . . . .	16
Otec kabíny . . . . .	24
Bol Filc dobrý tréner? . . . . .	33
Strelec z rašpľovne . . . . .	37
Neodolateľná krivda . . . . .	42
Žigo nejde na Havaj . . . . .	48
Americký sen . . . . .	54
Urazení . . . . .	60
Deti ulice . . . . .	63
Génius, ktorý mohol byť Jággrom . . . . .	70
Atmosféra priemernosti . . . . .	74
Nedocenení centri . . . . .	78
Odkiaľ ten pán prišiel? . . . . .	81
Višňa, pokojne choď dopredu . . . . .	92
Eufória a vytriezvenie . . . . .	98
Bondrove tenisky . . . . .	105
Nostalgia a nová realita . . . . .	110
Kanaďania sa nás báli . . . . .	122
Ramsayho éra . . . . .	127
Lašákov neexistujúci zákrok . . . . .	133
Kamaráti na celý život . . . . .	139
Ako Citrón nevyhorel . . . . .	145
Muž, ktorému sa báli povedať nie . . . . .	157
Šťastiu oproti . . . . .	165
Ako sa zo Šatana stal líder . . . . .	169
Poučení z Petrohradu . . . . .	176
Čo si robil, keď sme vyhrali? . . . . .	186
Ten gól . . . . .	197
Epilóg – Kam zmizli göteborské deti . . . . .	200



## Prológ

Ján Filc oznamuje, ktorých hráčov vybral na nájazdy proti Švédom. Podľa očakávania začína: Šatan, Bondra, Pálffy. Keď po trojici najväčších hviezd hovorí meno „Lintner“, ozve sa Žigmund Pálffy: „To vážne, Citrón?“

Rovnakú otázku si vtedy položili aj mnohí fanúšikovia. Prečo na nájazd posielajú obrancu, keď máme v tíme ďalších útočníkov z NHL – Stümpela, Nagya či Országha?

„To sú nervy,“ hovorí komentátor STV Miloš Kováč krátko pred tým, ako si Ulf Dahlén berie zo stredového kruhu puk a rozbieha sa smerom na Jána Lašáka. „Na Dahlénovej tvári vidíme beznádej a sklamanie,“ trochu škodoradostne komentuje Stanislav Štefánik po tom, ako Lašák vyrazí puk betónom.

Nájazd však nepremieňa ani Miroslav Šatan.

Ani Jörgen Jönsson.

Ani Peter Bondra.

Ani Markus Näslund.

„Gól! Gól! Gól! Ži-go-si-naj-lep-ší,“ kričí Štefánik po tom, ako Pálffy premieňa. „Šup ho hore, do pravého vincla,“ opisuje spomalený záber.

Magnus Johansson nepremieňa. „Lašák fantastický, Jano chytil aj štvrtý nájazd!“ kričí Miloš Kováč.

Ak Lintner premení svoj pokus, Slovensko bude finalistom majstrovstiev sveta.

„Richard Lintner, náš najproduktívnejší obranca. Roz-

bieha sa. Trenčiansky rodák, Riško, nech ti to vyjde," hovorí s napätím v hlase Štefánik, keď Lintner dokončuje strelu ťahom a už o chvíľu sa jeho hlas posunul o tóninu vyššie:

„Dáva góóól, sme vo fináááále, sme vo fináááale, Rusko – Slovensko. Sobota 11. mája 2002 o 19. hodine, priamy prenos STV. Už teraz pozývam všetkých k obrazovkám. Kupte nové televízory, objednáajte miesta v hostincoch, krčmách, kaviarňach, u svojich priateľov, všetko bude pri televízoroch, Slovensko vyhráva a posielá Švédov... do boja o tretie miesto.“

## Čo ak?

**K**eď som oslovoval hokejistov z tímu majstrov sveta, kaby sa vyjadrili do knihy o titule z roku 2002, Žigmund Pálffy aj Ján Lašák zareagovali rovnako. Zase Göteborg? Veď sme o tom hovorili už sto ráz. Udalosti z víťazných majstrovstiev sveta sú pre nich to isté ako legendárna penalta pre futbalistu Antonína Panenku. Musia o nich hovoriť pri každom druhom rozhovore, preto ich to často už nudí. „Nemyslím si, že by tam boli momenty, o ktorých novinári radi rozprávajú – nejaké zvraty či obraty, kde by sme boli geniálni,“ varoval ma Ján Filc, že nijaký hollywoodsky príbeh nenájdem.

Pred písaním som si uvedomoval riziko, že opäť zbieram len sto ráz prevarené historky z novinových či televíznych rozhovorov. Napriek tomu som sa do toho pustil. Prekvapovalo ma, že o športovom úspechu, ktorý bol podľa mnohých najväčší v histórii samostatnosti Slovenska a mal dosah na celú spoločnosť, vyšla len jedna kniha. Aj tá bola uvedená pár týždňov po titule hokejistov, čiže v nej nebol priestor na reflexiu s časovým odstupom.

Dvadsať rokov od titulu sa zdalo ako dobrý dôvod na opätovné otvorenie témy. Po takom čase sa už dá hovoriť nielen o spôsobe, akým sme vyhrali, ale aj o príčine, prečo sa to stalo práve vtedy, keďže sme viac ráz mali aj silnejšie tímy. Príbeh majstrov sveta môže okrem nostal-

gického spomínania poskytnúť aj návod pre súčasných talentovaných športovcov a ich rodičov.

Obavy, že kniha nič nové neprinesie, sa, našťastie, rozplynuli už po prvých rozhovoroch s hokejistami. Hoci ma mnohí na začiatku upozorňovali, že si už veľa nepamätajú, po skončení rozhovorov boli prekvapení, ako ľahko sa im spomína. Ja som zas bol prekvapený, koľko informácií bolo úplne nových; mnohé známe momenty som si rozšíril o ďalší kontext. Pre túto knihu sa vyjadrilo deväť hráčov z tímu majstrov sveta, tréner Filc aj generálny manažér Šťastný. Ten v posledných rokoch neposkytuje nijaké rozhovory, no pre túto knihu sa rozhodol spraviť výnimku.

Príbeh majstrov sveta je príbehom kvality jednej generácie hokejistov, z ktorých tréner s generálnym manažérom spravili fungujúci kolektív. Je to aj príbeh mnohých malých rozhodnutí, ktoré mohli všetko zmeniť. Zvraty a obraty, ktoré tam Filc najskôr nevidel, sa v príbehu objavujú veľmi často. Viacerí majstri sveta hovoria, že mali aj šťastie. Slovo šťastie však evokuje náhodu a göteborgský titul náhodný vôbec nebol. Preto je výstižnejšia formulácia Filca: „Prispeli k tomu rôzne okolnosti a osudové rozhodnutia.“

Nejde však len o situácie na ľade, akou bol nepravdepodobný zákrok Lašáka v predĺžení semifinále proti Švédom. Chýbalo málo a Filc by sa nikdy nestal trénerom a už vôbec nie trénerom reprezentácie. Stali by sme sa majstrami sveta aj pod Jánom Selvekom?

Do Petrohradu, ktorým sa všetko zmenilo, Michal Handzuš pôvodne nechcel ísť. Začala by sa úspešná éra, keby ho Šťastný neprehovoril?

Keď chcel Filc zorganizovať prvé letné sústredenie, nikto naň neprišiel a hráči vtedy nechceli reprezentovať. Zmenilo by sa to aj pod vedením iných ľudí ako Filc a Šťastný?

Introvert Šatan v sebe v správnom čase našiel kapitánske schopnosti. Získali by sme medaily, keby v šatni zostal ticho ako počas finále Stanleyho pohára Buffalo – Dallas?

Lašák bol v juniorskej kategórii až tretí najlepší slovenský brankár. Ako by sa vyvíjala jeho kariéra, keby neprekvapil Filca sebavedomým vyhlásením na chodbe a keby sa zaňho neprihovorili maséri?

Napokon, ani štart Pálffyho v Göteborgu nebol podľa niektorých pamätníkov istý. Boli by sme majstrami sveta, keby nezrušil dovolenku na Havaji alebo keby ho Filc, ne-napísal na súpisku?

„Rôzne okolnosti a osudové rozhodnutia“ dopadli tak, že si dodnes desiatitisíce ľudí presne pamätajú, kde boli 11. mája 2002, keď sme sa stali majstrami sveta. Nasledujúce riadky vychádzajú najmä zo spomienok tých, ktorí vtedy boli na ľade a na striedačke.

## Doboha, ako hráme ten hokej?

Spoločná práca trénera Filca a generálneho manažéra Šťastného mala vyvrcholiť na olympiáde v Salt Lake City. Skončilo sa to však tak, že Filc po turnaji nazval svoj súbor s hodnotiacou správou v počítači jedným slovom – fiasko. „Olympiáda v roku 2002 bola jedna hrubá krivda voči slovenskému hokeju,” hovorí Šťastný. „Sústredili sme sa na všetko ostatné, až na hokej akosi nezostal čas,” tvrdí Filc.

Základný problém bol v tom, že vedenie NHL prerušilo ligu až na hlavnú fázu turnaja, ktorá sa začínala 15. februára. Lenže tímy mimo hlavnej šestky museli hrať kvalifikáciu od 9. do 12. februára. V kvalifikačnej skupine boli našimi súpermi Nemci, Lotyši a Rakúšania. Tieto tímy absenciu hráčov NHL príliš nepocítili, veď v NHL nastúpilo v sezóne 2001/2002 sedem Nemcov, šesť Lotyšov a jeden Rakúšan. Slovákov však bolo 32, čo je viac ako jeden kompletný tím.

„Vtedy som loboval, kde sa dalo, aby ten formát zmenili. Šéfovi IIHF Renému Faselovi som posielal otvorené listy. Obvolával som novinárov v Kanade, Bostone, New Yorku, Detrote aj Chicagu, každého, koho som poznal. Vtedy som mal silný argument, keďže sme boli druhí na majstrovstvách sveta a v NHL sme mali plno kvalitných hráčov. My že musíme hrať nejakú kvalifikáciu? To kde sme?” spomína vtedajší generálny manažér. Šťastný pri lobingu neuspel a Slováci museli hrať kvalifikáciu v čase, keď NHL normálne pokračovala. Táto situácia by Slovákov nútila hrať kvalifikáciu prakticky s rezervným tímom.



*Ani Marián Hossa (vľavo)  
a Jozef Stümpel nezabránili  
fiasku v Salt Lake City.*

**FOTO - TASR/AP**

Šťastný s Filcom však vymysleli plán, ako hviezdy predsa len do Salt Lake City dostať. Rozhodli sa, že na turnaji postavia de facto tri rôzne tímy – na každý zápas prídu tí hráči z NHL, ktorí majú práve voľno, a doplnia európsku kostru mužstva. Vyzeralo to tak, že v prvom zápase hrali Šatan s Handzušom, no hneď po ňom museli odletieť naspäť do klubov a namiesto nich prišli Marián Hossa, Jozef Stümpel a Pavol Demitra. Aby Slováci mali dostatok miest na súpiske na tieto zmeny, mohli na ňu dopísať len menší počet európskych hráčov. Výsledkom bolo, že slovenský tím hral v každom zápase len na tri útoky a proti Rakúsku mal k dispozícii len siedmich útočníkov. Preto hrali v útoku aj obrancovia Richard Lintner a Richard Pavlikovský. Slováci prehrali s Nemcami 0:3, remizovali s Lotyšskom 6:6 a prehrali s Rakúskom 2:3.

Naozaj to bolo fiasko.

„Mali sme presný rozpis, kto bude v ktorom zápase hrať. Dúfal som, že keď využijeme kvalitu, tak na hlavný turnaj postúpime a tam sa už zídeme všetci,“ hovorí Šťastný. „Nakoniec sme nedopadli dobre a plne sa k tomu hlásim, pretože som spravil taký koncept, že sme nastupovali do zápasov trinásti-štrnásti.“

Improvizácia so zostavou priniesla viaceré zvláštne situácie. Napríklad sme nevyužili Zdena Cháru, jedného z najlepších hokejistov slovenskej histórie. Vedenie Ottawy Senators pritom vtedy zaplatilo 40-tisíc dolárov za súkromné lietadlo do Salt Lake City, v ktorom sedeli Marián Hossa a Zdeno Chára. Kanadskí funkcionári sa poriadne hnevali, keď zistili, že Chára cestoval zbytočne. „Zdeno vtedy prišiel pripravený, aby mohol odohrať aspoň jeden zápas. Bohužiaľ, vývoj kvalifikačného turnaja bol taký zlý, že sa na ľad nedostal. Zdeno odišiel sklamaný, no napriek tomu to nikdy nedal najavo a vždy sa snažil urobiť maximum. Zároveň vždy pracoval vnútri tímu na tom, aby mužstvo bolo



nastavené dobre," hovorí Filc. „Nechtiac sme mu vtedy ublížili. Dodnes ma to mrzí, pretože Zdeno je vynikajúci človek.“ Šťastný tvrdí, že práve on rozhodol o tom, že Chára nebude hrať: „Proti Lotyšsku sme viac potrebovali útočníka. Keďže sme prehrali s Nemcami, bola v hre alternatíva, že budú mať tri tímy rovnako bodov, ak by sme porazili Lotyšov a Lotyši Nemcov. Potrebovali sme teda vyhrať čo najvyšším rozdielom. Rýchlo sme viedli 3:0, nakoniec to však nevyšlo.“

Slováci mali príchody podrobne naplánované, ale nevedeli o pravidle, že na striedačke musí byť počas zápasu minimálne pätnásť hráčov. „Mailom nám to oznámili deň pred prvým zápasom s Nemeckom a nám chýbal hráč. Tak som zavolať do Los Angeles a vybavil som s generálnym manažérom, aby pustil Žiga Pálffyho, ktorý však nemal hrať, len sedieť ako pätnásty na striedačke. Filc ho však v polovici zápasu postavil. Bol to jeden z mnohých razov, keď ma Jano sklamal. Hoci som tú dohodu neporušil ja, ale Jano, mňa brali na zodpovednosť, keďže som to vybavoval. V Los Angeles sa hnevali, lebo Žigo teda odohral tri zápasy za tri dni," hovorí Šťastný.

Pálffy vtedy prišiel do Salt Lake City spolu s Lubomírom Višňovským. „So Žigom sme leteli súkromným lietadlom, ktoré nám poslal majiteľ. Mne dovolili hrať, ale Žigovi nie, lebo bol megahviezda. Aj tak ho tam šupli na záver," spomína Višňovský. Pálffy však po návrate do klubu nemal veľké problémy, ako kľúčovému hráčovi Los Angeles mu porušenie dohody prešlo. „Hral som vtedy len málo minút a nikto mi to príliš nevyčítal, len mi povedali, že som to nemal robiť," tvrdí Pálffy.

Slováci vyhrali až zápas o predposledné trinásť miesto, Francúzov v ňom porazili 7:1. „Táto krivda spolu s naším triumfom na majstrovstvách sveta v Göteborgu viedla k zmene formátu. Od Turína 2006 malo miesto v hlavnom turnaji osem najlepších tímov sveta, čo sme s prehľadom

splnili, keďže sme vtedy boli v rebríčku IIHF tretí za Kanadou a Švédskom. Bohužiaľ, neskôr sme z najlepšej osmičky vypadli a vrátili sme sa tam, kde sme boli v polovici 90. rokov. Opäť sme museli hrať kvalifikáciu a mne z toho bolo do plaču," hovorí Šťastný.

### **Takto vyzerali štyri slovenské zostavy v Salt Lake City:**

**Proti Nemecku:** Rybár – Majeský, Smrek, Lintner, Obšut, Višňovský, Richard Pavlikovský – Róbert Petrovický, Kapuš, Rastislav Pavlikovský – Pardavý, Šechný, Török – Šatan, Handzuš, Bartečko.

**Proti Lotyšsku:** Rybár – Višňovský, Lintner, Smrek, Obšut, Majeský, Richard Pavlikovský – Marián Hossa, Stümpel, Pálffy – Demitra, Róbert Petrovický, Bartečko – Pardavý, Šechný, Török.

**Proti Rakúsku:** Lašák – Smrek, Obšut, Majeský, Milo – Pardavý, Rastislav Pavlikovský, Róbert Petrovický – Török, Šechný, Bartečko – Lintner, Kapuš, Richard Pavlikovský.

**Proti Francúzsku:** Staňa – Smrek, Obšut, Višňovský, Lintner, Milo, Richard Pavlikovský – Demitra, Handzuš, Bartečko – Marián Hossa, Stümpel, Šatan – Pardavý, Rastislav Pavlikovský, Róbert Petrovický.

Určite ste toto už kedysi zachytili: nahnevaní a frustrovaní hráči sa zišli ešte v Salt Lake City a dohodli sa, že kto bude môcť, príde odčiniť olympijský neúspech na majstrovstvá sveta do Göteborgu. Je to však mýtus. Viacerí síce priznávajú, že niečo podobné sa tam zrodilo, no nevzniklo to na nijakom stretnutí a nikto o tom nehovoril nahlas.

„Keby sa nejaké stretnutie udialo, vedel by som o tom,“ hovorí Richard Lintner. „Nemyslím si, že by sa vytvoril nejaký špeciálny spirit v Salt Lake City. Bol som tam celý čas a z môjho pohľadu sa na olympiáde nestalo nič dobré, z čoho by sme potom čerpali.“ Lintner ani spätne nehľadá výhovorky. „Áno, proti Rakúsku som hral v útok, lebo sme nemali útočníkov a mali sme viac členov realizačného tímu než chalanov na striedačke. Nikdy som však nemal pocit, že by sme sa nekvalifikovali preto, lebo hráči z NHL museli veľa cestovať, alebo preto, že sme mali málo hráčov. Videl som, že sme urobili veľa chýb na lađe – taktických či technických. Nebol som nahnevaný na okolnosti, ale na nás. Hovoril som si: ‚Doboha, ako hráme ten hokej?‘“

Na neštandardnú situáciu s cestovaním hráčov bolo podľa neho mužstvo pripravené. „Hoci som mal len 22 rokov, bol som s Robom Petrovickým a Jánom Pardavým líder spomedzi európskych chlapcov. Potom začali chodiť chalani z NHL a bolo to neštandardné, ale až tak sme to neprežívali, lebo sme dlhé mesiace vopred vedeli, že to tak bude. Sústredili sme sa na to, že musíme poraziť Nemcov, lebo ostatných porazíme isto. Aspoň tak sme si to mysleli.“ Aký bol potom dôvod zlých výsledkov? „Spravili sme nejakú chybu v príprave. Pamätám si, že sme neboli zosúladení, ale neviem prečo, pretože sme ako tím vychádzali dobre. Aj s Jánom Filcom som už mal skúsenosť z majstrovstiev sveta v Nemecku 2001 a rozumeli sme si. Jednoducho to nebolo ono, možno aj preto, že tam chalani hla-bala prichádzali a odchádzali, sme nemali čas poriadne si utriať taktiku. Náš výkon jednoducho nefungoval. Nebola náhoda, že sme nepostúpili. Chyba spočívala v tom, že sme ako mužstvo presne nevedeli, čo ideme robiť, a len improvizácia nám evidentne nestačila.“ Lintner vidí rozdiel v porovnaní so Svetovým pohárom 2004, ktorý bol podobný prepadák. „To bolo iné. Na Svetovom pohári sme

vedeli, ako chceme hrať, ale nemali sme formu a súper boli vynikajúci.“

Lašák hovorí, že to bol chaos, blamáž... „A obrovská ne-pripravenosť z našej strany. Nemyslím manažérsku, ale psychickú – nepripravenosť v hlavách. Pamätám si, ako sme sa prezliekali v kontajneri – jedenásti chalani najmä z extraligy a ja, ktorý som prišiel z Ameriky. V každom zápase nás dopĺňali hráči z NHL, na čo sme neboli mentálne pripravení a ani nás na to nemal kto pripraviť. Nedokázali sme si povedať: Neriešte okolnosti, ktoré nedokážete ovplyvniť. Na každý zápas niekto prišiel, niekto odišiel. Bol to organizovaný chaos, ale zároveň obrovská skúsenosť, ktorá nám pomohla o necelé tri mesiace vyhrať majstrovstvá sveta.“

Handzuš hovorí, že sa urobilo všetko pre to, aby olympiáda bola úspešná. „Keďže v Nagane bol európsky výber a nepodarilo sa postúpiť, tak sa rozhodli, že to spravia takto. Logiku to malo. Rozumel som tomu, ale, bohužiaľ, nevyšlo to. Pre nás všetkých to bolo náročné obdobie. Tešili sme sa na olympiádu a nakoniec sme ju pozerali v televízii. Pre úspech sa však vtedy spravilo maximum. Bohužiaľ, my, ktorí sme boli na ľade, sme neuhrali, čo sme mali.“ Handzuš spomína, že únavu z cestovania necítil, keďže let z Phoenixu do Salt Lake City trval hodinu. „Som ten posledný, ktorý má právo sa sťažovať. Deň predtým som mal zápas, šiel som na letisko, zaplatil som si hotel, aby som sa tam vyspal. Ráno o šiestej som letel, potom som mal poobedňajší odpočinok a šiel som na zápas. Bola to bežná prax z NHL, ktorá ma neovplyvnila. Nehral som tak, ako som chcel, ale určite to nebolo spôsobené cestovaním. Viem, že chalani, ktorí cestovali z východného pobrežia, to mali oveľa náročnejšie.“

A či mala nevydarená olympiáda vplyv na göteborgský tímový duch? „Ani ja si nepamätám nijaké spoločné stretnutie. Možno sa niektorí chalani spolu bavili, ale ja som medzi nimi nebol. Myslím si však, že už tam sme ukáza-